

		00359282
Onderwerp	Bestuursovereenkomst GOL	

Raadsvoorstel

Inleiding

Een goede bereikbaarheid voor Heusden is van essentieel belang voor het behoud van voldoende werkgelegenheid en voor het verbeteren van de leefbaarheid van de verschillende kernen. Dit is ook cruciaal voor het realiseren van onze bestuurlijke ambities zoals vastgelegd in de Structuurvisie Heusden. Daarom is een aantal jaren geleden, samen met de gemeente Waalwijk, de zogenaamde corridorstudie opgesteld. Verder bestonden er plannen voor het Ei van Drunen, de aansluiting Vlijmen-Oost de hoogwaterbescherming 's-Hertogenbosch en de Groene Delta 's-Hertogenbosch. Samen met verschillende autonome ontwikkelingen (zoals bijvoorbeeld de vervanging van de brug over het Drongelens kanaal in 2015) en diverse belangen die een rol spelen in het gebied, is gezien of alle ambities op één integrale wijze binnen een allesomvattend project konden worden opgepakt. Dit heeft geresulteerd in een integrale structuurversterkende gebiedsopgave voor de hele omgeving van de A59, tussen Waalwijk en 's-Hertogenbosch, Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat (GOL) genaamd. Voor de realisering van de GOL heeft een aantal overheids- en marktpartijen de handen ineen geslagen. Dit heeft geresulteerd in een unieke businesscase en bestuursovereenkomst die op 26 september jongstleden door ons is getekend onder voorbehoud van uw instemming. Met dit voorstel wordt nu deze instemming van u gevraagd.

Feitelijke informatie

Historie

De GOL wordt gevormd door een pakket van maatregelen op het vlak van:

- infrastructuur en bereikbaarheid;
- verkeer en vervoer;
- waterveiligheid;
- landbouw;
- landschap en ecologie;
- toerisme en recreatie.

De verantwoordelijke overheden (gemeenten 's-Hertogenbosch, Heusden en Waalwijk, waterschap Aa en Maas en provincie Noord-Brabant) hebben daarom medio 2009 besloten om samen met vijftien belangengroeperingen een businesscase op te stellen. Daartoe hebben alle partijen in 2009 een startovereenkomst en op 12 december 2012 een samenwerkingsovereenkomst (SOK) ondertekend. Inhoudelijk zijn alle twintig partijen het met elkaar eens geworden over de gebiedsinrichting en hebben ze voor afgerond € 100.000.000,00 aan ambities geformuleerd. In de SOK is afgesproken dat de overheidspartijen medio 2013 streven naar een bestuursovereenkomst (BOK) met het karakter van een gesloten businesscase. Het doel hiervan is te komen tot een 'final go' voor dit project.

Vanuit de SOK zijn de beoogde resultaten verder uitgewerkt. De afgelopen maanden hebben partijen zich geconcentreerd op de prioritering van de deelprojecten en op de daarvoor noodzakelijke dekking. Het heeft ertoe geleid dat de GOL in twee fasen is verdeeld. Voor een aantal integrale deelprojecten uit fase 1 worden nu concrete resultaatsverplichtingen aangegaan. Dit betekent dat de beschikbare middelen hoofdzakelijk worden ingezet voor de aansluiting van het Ei van Drunen, Vlijmen-Oost en de Baardwijkse Overlaat. Voor de deelprojecten in fase 2 geldt er een inspanningsverplichting om aanvullende middelen te genereren.

In uitvoering

Met verschillende projecten uit de GOL is inmiddels in Heusden al een start gemaakt. Zo worden de klimaatbuffer gerealiseerd, worden er voorbereidingen getroffen voor de randweg aan de oostzijde van Vlijmen (inclusief de aanpassing van aansluiting 45 op de A59) en is de aansluiting van het Ei van Drunen op de parallelstructuur van de A59 inmiddels gerealiseerd.

		00359282
Onderwerp	Bestuursovereenkomst GOL	

Verder zijn er zogenaamde 'no regret-besluiten' genomen voor verlenging van de te vervangen brug over het Drongelens kanaal en de realisatie van een ecopassage (ecologische verbinding tussen Maas en Loonse en Drunense Duinen, onder de A59 door) ten oosten van Vlijmen. Kenmerkend aan een 'no regret-besluit' is dat deze projecten altijd worden uitgevoerd, ook in geval de GOL onverhoopt niet wordt gerealiseerd.

Lobby

Parallel aan het opstellen van de businesscase is bij het Rijk een intensieve lobby gevoerd om voor het project de pilotstatus te verkrijgen en zodoende het Rijk op een meer constructieve wijze bij het project te betrekken. Door ondertekening van de BOK wordt richting het Rijk een extra krachtig signaal afgegeven, hetgeen de betrokkenheid van het Rijk naar verwachting vergroot.

Afweging

Twintig partijen hebben een jaar lang naar dit resultaat toegewerkt hetgeen uniek is. Gezien de gebiedsurgentie, de eenmalige kans en de voor elke partij geldende financiële multiplier, is deze businesscase en BOK een uitgelezen mogelijkheid voor alle deelnemende partijen om de regio toekomstbestendig te maken. Verder maakt een sluitende businesscase het Rijk nog eens extra duidelijk dat de regio serieuze ambities heeft. Ook voor het Rijk vormt dit een showcase waarmee een aantal ambities uit het regeerakkoord kan worden uitgevoerd.

Inzet van Middelen

Na ondertekening van de SOK is bezien of, en zo ja, op welke wijze efficiencyvoordelen behaald kunnen worden, met behoud van het eerder geformuleerde ambitieniveau. Dit om het totale investeringsniveau te kunnen reduceren. Een randvoorwaarde bleef wel dat de door het Rijk gehanteerde begrotingssystematiek, waarbij niet wordt gerekend met verwachte aanbestedingsvoordelen, zou worden toegepast. Deze nadere beschouwing is succesvol verlopen en inmiddels voorzien van een goedgekeurde second opinion door de provincie. Met het op dit moment bijeen gebrachte bedrag van ongeveer € 76.000.000,00 kan fase 1 van de GOL worden gerealiseerd. Het gaat hier om de essentie van het hele project en dit stelt partijen in staat om fase 1 voor te bereiden en ook daadwerkelijk te realiseren. Daarnaast kan voor fase 2, die met name is gericht op publiekrechtelijke besluiten, de planuitwerking worden gestart. Een en ander is uiteraard onder voorbehoud van instemming door alle partijen met de voorliggende BOK.

De totale Heusdensed bijdrage in de financiering van de GOL bedraagt € 19.700.000,00, Hiervan zal door de bedrijven middels een verhoging van de OZB voor bedrijven € 4.000.000,00 worden bijgedragen. Er resteert dan een voor rekening van de gemeente komende bijdrage van € 15.700.000,00 (€ 13.600.000,00 benodigd volgens oorspronkelijke raming en € 2.100.000,00 benodigd volgens herziene raming). De gemeente Heusden heeft in de afgelopen jaren al uitgaven gedaan voor diverse projecten die onderdeel uitmaken van fase 1. Met name voor het Ei van Drunen en de voorbereiding van de randweg Vlijmen-Oost zijn kosten gemaakt. Deze kosten, waar in het verleden ook kredieten voor beschikbaar zijn gesteld, worden verrekend met de gemeentelijke bijdrage. Naar verwachting gaat het tot en met 2013 om een bedrag van circa € 4.500.000,00 (exclusief de rijkssubsidie voor het Ei van Drunen).

In de begroting 2014 is voor de periode 2014-2017 een bedrag van € 3.000.000,00 opgenomen ten laste van de algemene reserve. Daarnaast is een krediet opgenomen van € 4.100.000,00 waarvan de kapitaallasten vanaf 2016 zijn begroot. Samen vormt dit een bedrag van € 7.100.000,00. Resumerend bedraagt de nog af te dekken inbreng € 4.100.000,00 (€ 15.700.000,00 min € 4.500.000,00 min € 7.100.000,00). Bij het opstellen van de begroting wordt jaarlijks een inschatting gemaakt van de inzet en de verwachte betaalmomenten aan de provincie. Op basis van het bovenstaande moeten gedurende de uitvoeringsfase tot

		00359282
Onderwerp	Bestuursovereenkomst GOL	

en met 2020 nog extra middelen worden gereserveerd omdat de Heusdense meerjarenbegroting slechts tot en met 2017 loopt.

De provincie heeft ons overigens toestemming gegeven om de zogenaamde Rood-voor-groen-gelden in te zetten voor de GOL. Dit voor een maximum bedrag van € 1.000.000,00. Na voeding vanuit de bouwgrondexploitaties kan deze reserve dus op termijn worden ingezet voor de nog af te dekken inbreng.

Voor wat betreft de OZB-bijdrage van het bedrijfsleven, die in vijftig jaar wordt geïnd, is in de BOK overeengekomen dat de gemeenten Heusden en Waalwijk deze voorfinancieren. Hiervoor is de provincie bereid een lening aan beide gemeenten te verstrekken. De rente- en aflossingslasten hiervan komen dan overeen met de jaarlijkse OZB-inkomsten. Omdat een dergelijke lening specifiek gekoppeld is aan dit project en er een OZB-bijdrage van het bedrijfsleven tegenover staat, is het voorstel als er gebruik zal worden gemaakt van deze mogelijkheid om af te wijken van de gebruikelijke financieringssystematiek van totaal financiering. Het ligt voor de hand om deze lening dan specifiek te koppelen aan de GOL. Er is echter nog niet definitief bepaald of gebruik zal worden gemaakt van de door de provincie aangeboden lening onder deze voorwaarden. Met name de rentevast periode van deze aanbieding is nog onderwerp van onderzoek en biedt wellicht kansen om het aandeel van de bijdrage, dat met de OZB inkomsten kan worden afgedekt, te verhogen. De in dit voorstel aangegeven financiële gevolgen voor de deelname in de GOL gaan er vanuit dat de aangeboden lening door de Provincie Noord-Brabant geaccepteerd wordt en kan wat dit betreft nog positiever worden als er een lening onder gunstiger voorwaarden zal worden aangegaan.

Risico's

De verwachting is dat de kostenramingen, die zijn opgesteld volgens de door het ministerie voorgestelde systematiek, vanwege het gunstige aanbestedingsklimaat ook voldoende ruimte bieden om eventuele onvoorzienbare risico's op te kunnen vangen. De kans op dergelijke onvoorzienbare risico's wordt overigens klein geacht omdat de werkzaamheden voornamelijk boven de grondwaterspiegel en op een draagkrachtige ondergrond worden uitgevoerd. Eventuele technische risico's zijn daarom gering. In de BOK is overigens opgenomen dat eventuele risico's naar rato van de inbreng over de provincie en de gemeenten Heusden en Waalwijk worden verdeeld. Omdat de gemeente 's-Hertogenbosch en het waterschap participeren voor een aantal afgebakende projecten, hebben zij in dit opzicht een wat andere positie. Op dit moment beschikken we over de toezegging dat voor een deel BTW-compensatie kan worden aangevraagd. Voor het resterende deel is dit nog onduidelijk. De provincie is hierover in contact met de Belastingdienst.

Uiteraard kunnen er zich bij de uitvoering van een dergelijk langjarig programma altijd omstandigheden voordoen, die momenteel en onder de huidige omstandigheden, niet te voorzien zijn.

Procedure

Ondertekening

Op 26 september jongstleden is de BOK door alle verantwoordelijke overheidspartijen ondertekend, onder voorbehoud van instemming door de besluitvormende organen. Pas nadat alle algemeen besturen van de vijf overheidspartijen met de BOK hebben ingestemd is deze een feit.

Inspraak

De BOK is besproken met alle betreffende belangengroeperingen die zijn vertegenwoordigd in een adviesgroep. Bij de verdere planuitwerking worden deze groeperingen steeds geconsulteerd. Daarnaast kunnen bij de verdere planuitwerking op meerdere momenten inspraakreacties en zienswijzen worden afgegeven.

		00359282
Onderwerp	Bestuursovereenkomst GOL	

Vervolgtraject besluitvorming (inclusief communicatietraject)

Na ondertekening gaat de stuurgroep GOL over tot uitvoering van de BOK. Het communicatietraject maakt hier onderdeel vanuit.

Aanbesteding

De aanbesteding van de diverse projecten geschiedt conform het aanbestedingsbeleid van de provincie.

Voorgenomen besluit

Wij stellen u voor bijgaand besluit vast te stellen.

		00359282
Onderwerp	Bestuursovereenkomst GOL	

De raad van Heusden in zijn openbare vergadering van 29 oktober 2013;

gezien het voorstel van het college van 24 september 2013;

gelet op de beraadslaging;

b e s l u i t :

- in te stemmen met de businesscase en de bestuursovereenkomst over de Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat;
- in te stemmen met de uit de bestuursovereenkomst over de Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat voortvloeiende inbreng van financiële middelen voor Heusden ter grootte van € 15.600.000,00;
- in te stemmen met een mogelijke voorfinanciering van de bijdrage voor de Heusdense bedrijven door eventueel gebruik te maken van een specifieke lening van de provincie, gekoppeld aan dit project.

de griffier,

de voorzitter,

mw. drs. E.J.M. de Graaf

drs. J. Hamming